

Beskrivelse af Københavnerbænkens design i 1880 og 1974

26. oktober 2018

Københavnerbænken er i dag en fællesbetegnelse for de mange forskellige årgange og modeller af den klassiske bæk i bybilledet. Bænken har igennem tiden ændret sit design, og blevet tilpasset driften i byen.

Sagsnr.
2018-0261899

Dokumentnr.
2018-0261899-1

Den oprindelige Københavnerbæk fra 1880

Den oprindelige Københavnerbæk fra 1880 tager udgangspunkt i den tidligere Hanbæk fra 1870 og er designet med huller til montering af sidde- og rygplanker i gavlene. På den måde kunne bænken samles ved, at tilpassede sidde- og rygplanker blev presset gennem de pågældende huller i gavlene. Plankerne kunne herefter sættes fast med en kile, der blev indsat i endebrædderne. Siddeplankernes geometri var buet og udført i en geometri der kunne aflede regnvand.

På billede 1 ses den oprindelige Københavnerbæk med gennemgående huller i gavlene. Bænken på billedet er dog tilrettet således, at hullerne er lukket med støbemasse, og bænken er samlet med bolte.

Billede 1. Original formgivet Københavnerbækgavl fra 1880

Den nuværende Københavnerbænk fra 1974

Fælles for de nuværende Københavnerbænke, der findes i bybilledet er, at de alle er varianter af den geometri som blev designet af Mogens Lillie i 1974. Den nuværende københavnerbænk har et stel som består af 2 stk. støbejernsgavle, som er sammenspændt med en gevindstang under sædet. Modsat den oprindelige bænk fra 1880 er bänkens siddeplanker lige, hvilket gør det færdige produkt billigere. Plankerne hviler derudover i det nye design på støbte anlægsflader og er monteret med bræddebolte. Det betyder, at det er muligt at skifte én planke uden at skulle afmontere og adskille hele bænken.

På baggrund af forvaltningens erfaringer med drift af bænke er designet løbende blevet justeret. Senest er bänkens udformning ændret således at rygplanken nu bliver fastspændt med en koblingsbøsning og bolt. Tidligere blev rygplankerne fastgjort med en tværbøsning og bolt, hvilket kunne give problemer med overspænding og følgende beskadigelser på plankerne. Overfladebehandlingen er ligeledes ændret med tiden, så den bedre kan leve op til det slid, som bænken i dag bliver udsat for i byen. Bænken bliver behandlet med grundmaling, to gange lak, samt til sidst en anti-graffiti behandling.

Billede 2 og 3 viser den nuværende københavnerbænk. Her fremgår det, at gavlene ikke længere er gennemhullet. Bänkens planker er fastspændt med bolte.

Billede 2. *Nuværende Københavnerbænk*

Billede 3. Nuværende Københavnerbænk - set fra fronten